

Apstiprinājums:

„Baltijas Semkopija“ Administrācija, Ār-Rīgas Kalku-eelā № 14, Puhziņu Cebera un beedra grahmatu-bodē. Bet tam Rīgā: Mīlberga un Kapteina grahmatu-bodē. Zīdās pilkšētās: wifās grahm.-bodēs. Uj laukeem: pee pagastu-waldem, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

9. gads.

Rīgā, 20. aprīlī.

Makā ar peesuhstīšanu par patti:

Ar Beelkumu: par gadu 3 rubl. bej Beelkuma 1 rubl. 60 kap
Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Beelkuma 85 kap.

Makā ekspedizija un grahmatu-bodis faņemot:

Ar Beelkumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Beelkuma 1 rubl
Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Beelkuma 55 kap.
Beelkums ween par gadu 1 rubl. 50 kap., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinājums, 8 kap par šlu rakstu rindinu, nem pretim S. Alunans, Jelgavā; Leepinš, Behtis; Šā, Segalls, Bauskā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopija redakcija, administrācija un ekspedizija atronahs Ār-Rīgas Kalku-eelā Nr. 14.

Saimneezības nodala.

Ausu kopšana.

Tikai no flaiņas, pilnīgas seklas waram kreetnu labību un bagatu plauju gaidit. Bet tahdu seklu reti ween atrodam. Semkopji sebj 20 lihds 30 gadeem tahs pašas ausas, bet tahs atmet maj ween graudu un falmu. Peedshwojumi apleezina jo gaischi, ka pee sliktas plaujas loti beeschi slihta seklā wainiga jeb ari ta buščana, ka seklā pa daudš ilgi naw pahmainita. „No zilweks sebj, to tas ari plaus!“ Tāpat lā lopu audsinatajam waiflā ja-atjauno, ja tas grib labu sekmi panahkt, tāpat ari labību audsinadama semkopim jadarā ar labības seklā. Wixam jaegahdā waj nu gluschi jauna, pašhama un eenefiga seklā, jeb ja tam jau ir ihši laba seklā, tad ta laifu no laifa ja-atjauno, jaegahda no ziturenes. Neweens stahds naw til beeschi mainams, neweens stahds neatlihdina mainišanas puhtinus un isdoščanas til bagatigi, lā ausas. Pee seklas mainišanas snams jaraugahs us to, ka eegahdatu labaku sorti, lās isdod wairak graudu un falmu, nekā ta seklā, kuru lihds šchim audsinaja. Zil leels swars jaleel us sortes ismeklešanu, redsams no tam ka tahds semkopības skolas profesors isgahjuščā gadā pee gluschi weenadeem apstahkteem diwas sortes ausu issehdoms no weenas, labakās sortes dabujis 31 mehru wairak, nekā no sliktākās sortes. Ta tātchu gauschi leela starpiba. No wifenešgalahm sortem peeminam tikai: 1) wispahrigi isflawetās Probstei ausas, 2) baltais Sweedru krehp-ausas un 3) Pinu jeb Somu pušlihdj agrinās ausas. Paščas stā ir no jo leela swara agra seščana. Agri sehtas ausas isdod arweenu wairak un smagahs graudus. Bet lai ausas jo agri waretu seht, tad ausu lauki jau rudenī ja-apar. Smagahā semē tad war ausas pawafari, tiklihdj ka seme noschuwufe, bej tahdas tahlasas semes apstahdasšanas sem eješas seht; weegla, bet it ihpašchi mahla seme, kuru arweenu pahrwelk zeeta garofa, eepreelšč seščanas ja-apstahdā ar ekšitatoru, lās tātchu ari ahtri padarams. Bet deemschehl daudš semkopju pehz weza eeraduma ausu semes rudenī nemos neusar un pawafari pee wifas labas gribesšanas darbus newar laikā pasteigt. Rahds loti eewehrojams praktikš semkopis šala: „Manās azis ir ta laukfaimneeziba wiskreetnal aptopta, kur pawafari ausas sehtot arlā wairā newajaga.“

No tikpat leela swara preeelšč ausu kreetnas augšanas ir tihroma spēhla apstahkti un ausu pareišā kahrtā augļu kahrtības stā. Ausas, lā snams, aug gandrihs katrā semē un ir semes spēhla stā wispreeezigahā labiba. Bet deemschehl it ihpašchi tapehz, ka ausas ar sechdu waj tahdu semē meerā, semkopji tahs usluhfo lā padehrnu starp ziteem semkopības kulturalas stahdeem. Kad laukā wairā neweens zīt stahds neaug, tad apsehz to ar ausahm. Bet ta leela kluhda. It ihpašchi ausas ir patezigas, ja tahs sebj tahdā un tā mehstotā semē, kahda tahm wajadšiga. Tad ausas eenes wairak, nekā ziti augi, pee kureem leelatas isdoščanas un wairak darba.

Ausas aug wiflabal pehz kartuseeem, it ihpašchi pehz fakru stahdeem. Tapehz tahs ari arweenu waja-dsetu pehz kartuseeem waj fakru stahdeem seht, jo tad no ausam it drošči waram wairak labuma zeret, nekā no kaut kura zita stahda. Ja rudis waj kweeščus sebj pehz kartuseeem waj beetem, tad beeschi ween jahaibahs no wahjas plaujas, it ihpašchi pee wehlas sechjas; ausas turpretim aug arweenu it brangi. Ja semei truhst weza spēhla, tad ta jamehlo waj nu ar kuhš, waj ari ar skunšigeem mehseem; ausas lās atlihdinahs zaur bagatigu plauju.

Dahrsi pawafari.

Augļu dahrsā no koleem janolaha zimexi, janolaha miša un šuhna no wezajeem koleem un ja-apšmehrē kolu stinbeni un sari ar kalku uhdeni un ziteem peemaišju-meem, lā: mahleem, kwehpeem, fehrū u. t. pr. Augļu kolu dehsiššanas un dšiššanas stā wajaga but loti usmanigam. Pee laba laifa augļu koli, lā šhini pawafari, jastahda aprīlī. Kolu peeseenamee meeti ja-apluhfo, nopuruschēe ja-apmaina jeb ja-atjauno, no jauna janoafina. Poddš stahwofchās jemenes jaeleel preeelšč dšiššanas lezellōš; kuhšas pee laba jauka laifa ja-at-taifa wakā un jaiswehdina. Podi jatura mehremi drehgni bet kad stahdi jau usseedejuschi, ja-apej beeschal. Sti-keru un Zahaogu dehsitelki janogreesch un jausglabā ne wifai drehgnā weetā, kamehr seme tik tahlu atlaidusehš, ka tās war stahdit.

Kreoplīgi koli „jashrepē“ t. i. miša no galotnes fahlot lihds fahnei ar nāš weegli japahrschēk. Aprīša beigās ja-apgreesch sari legšdahm, kesberem, jahrogahm, stikerem un ziteem augļu koleem un krummeem. Peele kolu sari, kureš wehlar grib „propet“ janogreesch un jausglabā, augļu kolu koddoli jadeshta. Wezee pahrsēemo-tee augli no eepuruschajeem ruhpiģi jaismeklē un jaischēir.

Saknu dahrsā pee laba laifa jasehj eepreeelšč sa-fagatawotās lezellōš schpinatas, rahzeri, peteršijas, agree stiri un zitas faknes. Jacetahsa jaunī schpargela-lezellō un jafagatawo mehflu-lezellō. Jasehj gurki, radisčeni, falatas un stiri. Ne wifai šlōš lezellōš war preeelšč wafaras seht pulu-kahpostus, rošču-kahpostus, Alerijas un t. pr. Apsehtee mehflu-lezellō beeschi jaiswehdina; uhdihguschās sechlas pee jauka laifa ruhpiģi ja-aplāiša. Ari schpargelu dšiššanu war turpinat.

Treipuschās jeb oranscherijas pukes un ziti stahdi jadsen, oranscherijas arweenu wairak jamehdina. Wele-nas ja-aplāiša ar pelneem, gipš, šapuwuschēem kuhš mehseem, zelīnu malas jaislābo un wifā dahrsi jais-tihra no nesahlem un ziteem netihromeem. Wairak gadu stahdi jafadala un jaisstahda. (Sr. L.)

Roschu stahdišana.

Stahdišana ir rošču kulturalas stā wifswarigatais darbs. Ja roses nebija kreetni eestahditas, tad wifa zita kopschana ne lā nelihdsehs, bet wifā darbs bus weli-tigs; jo zaur stahdišanu mehš nodibinom stahdu turp-malu augšanu un isdoščanos. Ja rose naw ruhpiģi eestahdita, tad ta wahgo wehlar un nonihst ahtri ween. Tapehz gan dahši padomi rošču stahdišanas stā bus dahšam labam pulu draugam itin pa prahtam.

Rahdai wajaga but semei, kura roses au-dsinamas? Semei, kura roses gribam audsinat, newajaga but ne pahral slāpjai, neds pahral fahsai, bet zehlai un šlītai. Tapehz seme beeschi ween eepreeelšč rošču stahdišanas ja-apstahdā, jafagatawo, wifmasa-fais 40 lihds 50 zentimetru dšli jarijōš jeb jausrol, tā ka labakā seme nahl us apatšču, aukstā un lešā atkal us wifru; wehl labal ir, kad leefs, aukstā semei gluschi norol un tahs weetā uswed kompostu jeb zitu trelnu dahrsi semei. Loti labi ir, ja semei pee tam šajuz ar kreetni šapuwuschēem kuhš mehseem. Tahdā wifšē faknes atrod dšlākahā kahrtā labu semei, bogatigu barību un dšlā zehlā seme peectura ari drehgnumu. Pee rošču stahdišanas newajaga nebut rautes no puhtineem, lās zaur kreetnu semes fagatawošanu rodahs.

Kurā gada laikā roses jastahda? Wiflabatais un derigatais stahdišanas laiks ir, kad stahds, tā fakot, šnauš, proti rudenī, kad wina dšiwibas darboschanaš nostahjuschē, tā tad raugotees pehz laifa septembrī waj oktobrī, jeb ari pawafari, kamehr stahds us jaunu dšiwību wehl naw pilnīgi pamodees, martā, aprīlī waj

maijā; tikai jaruhpejāhs, ka stahdi pa daudš neisplauktu, ja tās wehlar stahda. Wafarā stahditas roses aug loti gauschi, jeb ari pa leelakai dakai isnihst. Wiflabatā stahdišana ir rudenī, jo tad stahdi pawafari labal eefakrojāhs un jau pirmā gadā koschal seeb. Domehr pee tam jaewehero weetigais klimats, lā ari stahdamo rošču „flaka“ jo aukstāšs apgabals juhtigas roses, kahda peem. tehjas rose, jastahda pawafari un newis rudenī.

Bet lai nu roses stahda rudenī waj pawafari, ar-weenu jaewehero it ruhpiģi ari, kahds laiks ahtrā. Ne-jauks laiks, šalmas, fahš wehji un karsta faule kawē šipri ween eestahdita kozira eefakroščanos un usplau-ščanu: beeschi ween noteel, ka kozira pee tahda laifa gluschi isnihst. Wifpirms faraujāhs miša, stahdišč nomirš lehnām, ja kaunos apstahklus zaur ruhpiģu kop-ščanu newar nowehrs. Tā pagahjuschā pawafari bija arweenu wehjains, fahš laiks, zaur kuru jauneestahdi-tās potetās un nepotetās roses gluschi ponihša jeb ari pilnīgi šlā isnihzinatās. Pee tahda laifa, waj ari ja tahds laiks gaidams, stahdišana labal ja-ateel us weh-latu laiku. Šf semes israktās roses jaestahda pagaidam lezellō jeb, wehl labal, gaischā, ehdrā, no negaisēem aif-fargatā telpā, it turu zitu pee zitas, tā ka us masu semes gabalīnu wairak šmtu kozira war ušglabat; ro-šču koziras war ari pa šho laiku šlājā laukā eestahdit, bet stahdišana jaisdara ruhpiģi un newis tikai pawir-šču, lā tas beeschi noteel. Kozira jaerol dešgan dšli, ja-aprausch gandrihs lihds kronim ar semem, semes zee-šchi jafaspeesch un kreetni ja-apej, un kronis zaur drab-nahm un šalmeem no ischuhščanas jeb fakalščanas jafargā. Ja wehlar eestahdāhs šlās, jeb pat apmahzeeē leetains laiks, tad kozira jastahda bej kawesčanaš, jo tahdā laikā stahditas roses isdodahs arweenu it brangi. Ja wehlā rudenī bahrgais laiks peeturahs, lās pee mums arweenu ir, tad, snams, roses ja-atstahj sem wizu ap-fega lihds pawafarim, kamehr jauks, šlās laiks ee-stahdāhs.

Kas darams ar rosem eepreeelšč stahdišchanaš? Lai zaur stahdu pahrschahdišanu wizu augšchanaš spēhš netaptu šipri trauzetš, tad jaruhpejāhs, ka faknem netruhtu wajadšiga drehgnuma. Tad pahrschah-ditee kozira usfahš it ahtri šawu kuhščanas un dšiwības darbu. Tapehz šipri ween jaruhpejāhs, ka stahdu faknes nesakalstu. Ja stahdus newar tulīn eestahdit, tad tee jaerol semē, ja-apej un zaur šlāpjam drahnam un t. pr., jafargā no ischuhščanas.

Roses, kuras no ahreenes dabujam, war but druf-zin fakaltušchās, kaut gan tas pee ruhpiģas eepalščanaš weegli newar notikt. Bet ja tas tomehr atgadahs, tad stahdini ja-apšēš kahdas ašonas deenas ilgi ar semi, pehz kam tee atkal atšpirgš. Ja stahdinu pakas butu zaur šalnu zeetuschās, tad rošču kozira tāpat neispakati jatura peezas lihds ašonas deenas nefurinatā, bet rem-denā weetā, peem. pagrābā.

Stahdeem šipri eewainotās faknes janogreesch eewainojuma weetā it gludeni; tāpat potetahm rosem ja-apgreesch wifas nepotetās ahwafes; bet ne-eewainotahm faknem newajaga nekad galus apgreesi waj ari tōš gluschi šrupus nogreest, lā to pat dahši dahrsneeki dara. Jo wairak fakru, jo labal stahds attihstahs. Kapehz gan stahdam lai atremam, tā fakot, dšiwības preeku?

Ja rudenī stahda, tad ir labal, ka šaru apgree-ščanu atleel lihds pawafarim; tikai potejumu galus war drufzira apgreesi, jo tad faknes drihsal peeaug. Bet ja roses stahda pawafari, tad faknes un sari ja-apgroatā reišā, eepreeelšč stahdišanas.

Kā roses jastahda? Roses stahda dobitēs; se-mās, lās rindās it turu zita pee zitas stahw, prašt grahwischās. Dehtamās dobes jaisrol labi platas, lai faknes waretu nesalozitas isplehst, un til dšlās, lā rose jau agrak augufe; tā semās roses jaerol lihds potescha-nas weetai un šlās jeb šelma roses 15 lihds 20 zen-

timetru dīti. Ja lozīnu grīb feet pee meeta, tad meeta jau eepreefch fahdīfchanas iaeedfen it zeefchi semē, lai wehlfak zar meeta dīfīfchanu ne-eewainotu lozīna fāznu un lai meeta newaretu fīhgt uf semī un lozīnu līhdī wīllāmā wīza fāfnē īflufīnat. Meeta jafāh w lozīna leemela pufē, lai tad nefāh wētū faules fīltumam preefchā; ja rofī pa seemu nenoleegtu pee semē, tad gan meeta, kās fāh wētū deenwīdus pufē, īffargatu lozīnu no pahrlēeku agrās atlafīfchanahs jeb atkufīfchanas un līhdī ar to ari no bojā eefīfchanas. Kad meeta do-bītē eefīfch, tad eefīfch lozīnu un apfeds fāfnē ar īrdenu semī, bet nefad ar mehlfleem; seme ar rofū zee-fchī japeefpreefch. Kad do-bīte līhdī pufē ar semī pee-behrta, tad uflej tīl dāuds uhdēra, ka seme top dublāina, un kad uhdēns eefuhzēes, tad do-bīti pīlda tahlfak, pee lam seme wehl reif ja-apelej.

Ja pehž fāh dīfīfchanas īr jauts, fīlts laīks, tad rose dīhfs ween eefīprīnājahs un atīhstahs. Ja laīks tur-pretīm bahrgs, tad eefīfch dītās roses fāfāfī beefchī ween īfchēlās līhdī peežās deenās, fo jau no mīfās fāgrum-bōfīfchanahs (fātrunkfīfchanas) war redset. Lai roses no īfālīfchanas wāretū pafārgat, tad zelms un īt īhpāfchī frōnīs ja-aptīn ar fālmeem jeb fūhnam. Dabāf gan īr tahdā atgādījumā rofī pehž eefīfch dīfīfchanas nolēektī pee semē un zelmu un frōnī apfegt ar 7 līhdī 9 zentīmētrī beefū semē fāhrtū. Nolēektīfchāna īsdarama jo weeglfak, ja lozīnu eefīfchāna uf to pufī pāfīhpu, uf kuru pufī tad nolēezāmīs. Kad wehlfak, pehž fāh dām nedelām, lozīnu atfāl pāzē fāh wētū, tad tam jau īr fīnālfās jāunnās fā-l-nītes un no īfālīfchanas wāirs nāw jābādāhās. Pee lozīna ufzēlfīfchanas atfāl seme ap fāfnem zeefchī japeefpreefch, jo wāretū but, ka fāh dā fāfnē zelmu jeb fīm-benu nolēezot īflufīnājahs. Semās roses īffargā no īfālīfchanas zaur pufū podū uf gāhīfchanu wāj zaur ap-mēfchānu ar semī, kās īt weegli īsdaramās, kad fārī apgreesfī.

Pawāfārī fāh dōt jafāgatāwō un jāeewehro glufchī tad pātē, fo fchē no rudēns fāh dīfīfchanas fāzīfāhm. Tīfāī newājāgā peemīfī, ka tad pahrlīfch dītām fāh dām wājāgā wehl drehgnāfās semē un gāīfā, kā tad wehl bāīlgāfā leeta, roses bahrgā, aulfā lāīfā fāh dīt, tāpehž ka tahs fchāī lāīfā jau plāufkt un jo weeglfak war īf-lāfkt. Tāpehž īr īt derīgī, wāfārōs, krehlfāī metōtees, wīfū fāh dū ar uhdēnī aplāīfkt. Ja laīks pa dāudī bahrgs, tad fāh dīfīfchāna labāf jānōwīlīzīnā, ja negrīb fāh dūs apīhkt jeb pee semē nolēektī. Ari wehlfak fāh-dītās roses fāfō un seed wehl īt kufplī, ja tīfāī tahm pahrlī nedekās pehž fāh dīfīfchanas netruhfī wājāfīgā drehgnūmā.

Ja mehlflofchāna wājāfīgā, kad to war īsdarīt pehž rudēns fāh dīfīfchanas wāj ari pawāfārī. Mehlfī ja-ape-leef wīfāpāfāhrtī ap fāh dū, bet tīl atfīfātū, ka tee pee fāh dā nepeedurtōs. Dabāf laī mehlfī fāh w fāfnem blāfūs, nekā uf fāfnem. Tomēhr pee wehlfāfās mehlflo-fchānās no fāfnem wāirs nāw tīl fīprī jafārgājāhās.

Beīdōt der uf rofchū dobem uf līktī plāhnu fāhrtīzū īhfu īfāhrtījūmū wāj fūhnu, laī seme neīfāfktū un fāh dī wāretū brāngāf āugt. Zīfāhrtījūmūs war ari ar semī apfegt, laī tee nebutū redfāmī.

Badomi fainueezibā.

Lēdūs pāgrābī mahjtūrībā. Preefch mahj-tūrībās war ledū īt lehtī fchāh dā wīhē ufglābat. Ge-gāh dā dīwās mūzās, no kūrāhm weenā leelāfā, kūrā 15 līhdī 18 zentīmētrū āugtāfā un plātālā, nekā māsāfā mūzā. Leelās mūzās dībenu apfeds ar fāhrtū kōfā ogkū wāj fāh gū-fāīdū. Pehž tam eeleef māsāfō mūzū leelājā un peepīldā to ar ledū, kūrēfch īhīfī zeefchī jafāleef. Tad peepīldā fārpū fārpū leelo un māsāfō mūzū ar ogkū pulwērī wāj fāh gū-fāīdāhm, kūrās fīprī jafāfāmpā un mūzās ja-apefeds ar wāhlfū, kās ar eepāfājāmo wād-mālū un fāh gū-fāīdāhm, fāpāteem, eefēkeem īfōderēfās. Weīdōt mūzās ja-apefeds ar wīllāīnū fegu, fālmū fāhrtū wāj zītū tam līhdīfīgū mātērīālū.

Mūzās jāufleef uf kluzīfchēem un fāhndōs īt tuwū pee dībēnā zaur ābejāhm mūzām jāīfūrbj zaurums, kūrēfch ar tapū āīsbāhīfchāms, un zaur kuru laīfū no laīfā war uhdēnī nolāīfī, kās no īfklufchā ledūs fāfāhājāhās.

Tāh dā wīhē war ledū mehlfchēem ufglābat, īt īhpāfchī ja wehl mūzū apfēen ar gārlūhlfū fālmeem. Fchāī eefāīfēī ari tad labums, ka to gādēem war leetāf. Mūzū weetā war nēmt ari fāfēs.

Lāunī āuglī. Kāh dā Deenwīd-Wāh zīfās āwīfē brīh dīnā no āuglū ehīfchānās, uf kūrēem melnī punktlī jeb nofāufāmī plāufkūmī. Sīnīgī īpēhtījūmī īr peerāh-dīfchī, ka fchē punktlī un plāufkūmī īr peepās, kās rīhlfē wāīrōjāhō un rādā āīdūfī un wīfīnīfāfās fāfā fēhrgās. Ne-ehd nekād nenomīfōtū jeb nenōberfū āuglū!

Melnee meefchī un melnās āufās. Zaur mel-neem grāudeem beefchī ween notēef leela fāh dē. Fchī flīmībā rōdāhō zaur fāh dū peepīzū (Ustilago carbo). Pehž profēfōrā Dr. Jūlīūs Kūh nā pret fchō peepū ar brīhnum brāngū fēfīnī leetājām atfchāīdītō fēhr-fāh bbumō. Tahdā pātē fēfīnī īr gan ari fāpārā wītrīolā kōufējumām, bet zaur to zeefchī meefchū un āufū dīh gīfchānās fchēfchō; fchēfchēem tad nedārā fchāī fīnā nefāh dā kōunūmā. Fēhr-fāh bbumū leetājōt jānēm uf 100 lītū uhdēnā 1—5 kīlō prāfīā Ūnglū fēhr-fāh bbumā no 66 grābī B.; uf 10 hēktōlītū fēhlfās wājāgā 360 lītū kufūmā. Ar āpflāzīnāfchānu ween nepeeteef; fēhlfāī jāmīfktī kufūmā 12 fūndās.

Brāngs līhdīfēklīs pret fāh pōfchū fāh pēhm. Zīfāufē 1 kīlō fchēh rējāmo fēepjū fāh dōs 100 lītōs uhdēnā un āplej ar fchō kōufējumū fāh pēm āplīwufchōs fāh pōfchūs; pehž tam fāh pēs tūlīn nōbeīg fēes. Sāp-rōtāmā leetā, ka fāh pōfchū gālfīnās tūlīn pehž tam kuftrāī nēder, bet pehž fāh dāhm deenām, īt īhpāfchī pehž kreetnā leetūs, no fēepēm nebūs nekās wāīrs mānāmō.

Daschadas fīnās.

No eefchīfēmēs.

Rīgās Latweefchū āmātneeku pālīhdīfībās beedrībās fāh dīfīfchānās un āīsdōfchānās lāhdēs fātūtī no fīnānz-mīnīftrīerījās āpīfīprīnātī. Atīfīprīnājūmō fchīnīs deenās atfūhītīs uf Rīgū.

„Arājs“ atfāl reīj pārah dāhō fāwā īh fājā fējā. Fchī gādā 14. num. „Arājs“ īf tūlko fāh dū īf fāīd rō-jūmū pār kūrēmēs Rōnīzēem, kūr fārp zīteem ātrō-nāhō fchēe wāhrdī: „Rōnīzī dōd fāīd rō leezībū, ka seme īhpāfchūmō ween nāw pār fchēhtībū tahdēem, kās wehl fāh w uf semā īf gīhītībās fāh wōlfā, jo wāīrāf turpētīm teem derīgā īr āhrgā pāf fūbīnāfchānā, kās tōs peetūrā pee dārbībās un pātāpībās“). Preefch tāhdēem tad ari fūhrtī un grūhītī pānāhktām fāh dūmām fāwā wehrtībā, hēf tam tad pāfārgā no rīhīfchānās un plīhtēfchānās un wāīrō wīnū lābklāhīfchānōs, kā wīfō tad redfāmīs pee jo pāhrtīfūfchēem brīh w zēemū nāh būr-geem, kūrēem zaur fāwēem kūrēem tīfā dōtā fchēhtībās pīl nā pāf fūbīnāfchānā, wāīrōt un fātūrēt fāwū lābūmū. Sāfārā ar fchō ari weegli īf fāīd rōjāhō, kādēht zītī brīh w-semneeki, fāh dū pehž wehlfūres fīrāhm wehl dāuds bījā Wīdīemē un kūrēmē, kādēht fchēe gāndrīhī wīf īf fū-dufchī. Pāmāfītem tee kūrī nābādīfā, tīfā tadēht pee-fpēesī, fāh dāt preefch zītā un fāudējā fāwū brīh wētībū.

Fchīm rākfāmī pee fprāufch „Arājā“ redāf zījā fchāh dū pee fchīmējumū:

„Ar fchō rākfīeenu mūmō dōtā nefchāubīgā leezībā, ka teh wījās pīr mā lāīfā eemīhneeki, fīntēem gādū bū-dāmī brīh wī semēs īhpāfchneeki, nāw wīs wārejufchī fāfneegt to fāh wōlfī, fāh dū pānāhktūfchī zītī tāuteefchī, lām pā fāwū semī pā wīfū to gārō lāīfū bīj uf fchēfchō d wīngā (?) deenāfīs, un kās tīfāī preefch fāhdēem fē-fchēem gādū defmīteem pāmāfīfīnām nāh zā pee tagādē-jās, ar dāfchāhrtīgēem upūrēem eemāntōfās brīh wētībās. — Uf eedōmātū wīhītī fārpībā rāfōs wehl jo leela, ja fāh dōs zēen. pātēfībās mīhltōjās dōtū jo fālfkū un jo plāfchū āpārfktū pār rūnā fāh wōfchō brīh wēmneeku fādīfchīwī un wīzū fāīmneezībāhm. Jo netīzām wīs, ka tāmīs lāufūs āp fāh dā uf wāīrāf nekā trīhō dāfāhm, leetā fūntīs mehlfūs, āz un ežē ar kreetnēem āh rēmēs dār bā rīh fēem, kūt un wehtī ar gārāīzū, gehpēkū wāj rofū mās fīnāhm, greefch, māl un fāgātāwō bārībū preefch lōpēm ar derīgāhm mās fīnāhm, eegāhdājāhō lābālās lōpū fūgās, būh wē jāufās mājū eh fās, eefāīfā āuglū kōfū dāh rūs, lāfā teīzāmās grāh mātōs un lāīf-rākfktūs u. t. j. pr. — Bet wīfū to, gādōs Deewām un wāldībāī, pā dāfāī jāw āīrōdām pee jānājēem, tomēhr tīkufchēem un fāh dīgēem brīh wēmneekēem, laī gan fāh dī pāmufīnātī, nepātēīzīgēe brēh zējī pīl nā kōfāī klee dī pehž jo leelāfāhm tee fībāhm un fūh dāhō pār grūh tēem lāīfēem.“

Tāhdās dōmās tur „Arājā“ redāf zījā, un tahs sem newāīnīgās āp fēgās „meerprāhtībā“ fūbdīnā fāwēem lāf tājēem. Wāj fchīs dōmās pāreīfās un wāj tāhdās plūhītī no „Arājā“ fīr dōs pātēfībās un wāj ar tāhm war zeret eemāntōt pee fīfchānū no Latweefchū sem kōp jēem, to pāh rūnāfīm turp māl nāh lōfchā nūmūrā.

*) Tahdās zīfēwēf, kās nēmābī prāhtīgī dōmāt, jeb kūrēfch, kā kōudīs meh dī teīkt, newār tāh lātū redset, kā līhdī fāwā degūnā gālm, tāpāt fāzīgīs: fo līhdī behrīnām dōt ābējī, kūrēfch wehl nēmābī lāfīt. Turpētīm fāp rāfīgīs zīfēwēf fīn, ka pee lāfīt mah zīfchānās teījū wājā-bīfīgō: pāmāh zītājā, māh zāmā un līhdīfēkū, jeb zītēem wāh rēem fāfōt: fkolōtājā, fkolneekā un āh bēgēs. Gēfām āp fātā, kā tīkt pee īf gīhītī-bās, pāpreefchū jāwāzā: kās īr īf gīhītībā? Zīfī fānēmōt būs jā-fāfā īf gīhītībā īr prāhtā īf fōp fchānā. Lōl butū eefpēh jōmōs prāhtū

Wīdīfēmēs gūbernās pūrūrōrōs pee fūhītīgīs „Rīfch. Wēftrīkā“ redāf zījāī fchāh dū wehlfūlī:

Fchējēenēs zēetūmā sem āp fārgāfchānās turāmēe ārēfāntī beefchī īf fāfā mān un zēetūmā uf rāugām lūh-gūmūs, laī dōdōt wīzēem lāfīt fāh dās grāh mātās, kās wīzū fāp rāfchānāī butū pee-ējāmās. Deem fchēhl, zēetūmā fāntōrām nāw bīblīōfēkās un tādēht tāh dī lūh gūmī līhdī fchīm bījūfchī jā-āf fāh jēīf pīl dītī; ari līhdīfēkū zēetūmā preefchneekām nāw preefch grāh mātū eegāhdā-fchānās. Tādēht ēs greefchōs pee Zūmō, zēen. lūngō, tānī zērībā, ka Zūhō zaur fāwū gōdājāmo āwīfī eepā-fīhītīnāfēet Rīgās pūblīkū ar fchō eewēh rōjāmo trūh-lūmū fchējēenēs ārēfāntū dīfīwē, pehž lām wārbut pīr-wāt lāb dārībā dāh wāhō fchāī leetāī fāwū wehrtībū. — Zēetūmā wāldē peerēmētū ar dīfāfō pātēīzībū wīfādās, pāt wēzās grāh mātās, kās ārēfāntū fāp rāfchānāī pee-ējāmās, īhpāfchī tāhdās, kūrāhm gārīgī-tīkūmīgōs un wehrtīgīs fātūrōs, un ne tīl ween wālfīs wāldōdā, bet ari zītās fchējēenēs āp gābālā rūnājāmās wāldōdās. Dāh-mīnāmās grāh mātās wāretū tīkt nōdōtās wāj zēetūmā fāntōrī, zītādelē, wāj Wīdīfēmēs gūbernās pūrūrōrā fānzlējā, pīkt, pee lām, ja butū wehlfchāhō, ari wāhōs dābut fchīwētēs pār nōdōtāhm grāh mātāhm. Pēr fōnās, kās wehletōs pātīgī ar mānī fchīs leetās dēht rūnāt, wār mānī fāfāpāt mānā fānzlējā tee fās deenās no pūll-fīen 3/2 līhdī 4/2 pehž pūfdeenās. — Ja Zūhō, zēen. lūngō, neleegtōs uf nēmt fchīs fīnās „Rīfch. Wēftrīkā“ tad uf d rōfchīnōs zeret, ka ari zītās āwīfēs, kās īf nāh fchīs fchō tīl derīgō leetū, kās āp nēhmufēhō gāh dāt pār fēdīnāl-nōfēed fneeku tīkūmībās kōp fchānū.

Ar āugfīzēenībū R. Mīfōjēdōw.

Wīdīfēmēs hōf tēefā un Rīgās rāhte 1880. gādā mājā nolēhmufchās, leelā ād wōfātū fāīfā dēht, Rīgā jānūns ād wōlātūs uf fāh dū lāīfū wāīrs nepālāīfī. Tā-gād, kā „Ztg. f. St. u. L.“ fāh fīā mīnētāhō dīwī wīrēfēfās nōrūnājūfchās, fchō fāwū nolēhmūmū atfāl āt zēkt, bet turklāht jān pēlāīfchāmo ād wōfātū eefāmenū un zītūs nōfāzījūmō fīprī āpgrūhītīnāt. Zaur to wīnās dōmā, weeglfāfōs fchēfchūs ātūrētī nō eefāhīfchānāhō Rīgās ād wōfātū pūlfā.

Rīgās 1. d rāudfēs tee fās āp rīkīs nū glufchī bēf d rāudfēs lūngā. Pehž 3. fāgā āmātū līhdī fchīm īf pīl-dījā wīzā weetneekōs, Sādōw fktī kōs. Bet Sādōw fktī kōs īr nū atfāhījīs fchō āp gābālū, āīfēedāmōs uf Dēf fāwū, un jānōs d rāudfēs lūngō wehl nāw eezēktōs. Kā dīr-dāmōs, īf weenōs, lāzū grībōt zēkt, āt fāfōtēes nō peedāh-wāfā āmātā. Pāgāīdām dārīfchānū wefchānā e fōt uf tī-zētā Jōn Wōlf f gām, kēel wāh rēdē.

Stufmānū pāfā fānzījā, ka Wīdīfēmēs pāfā pāh-wāldnēekōs mūmō fīnō, ātrādīfēes pāfchā mūīfchā un wī-fādū kōrēfpondēnzījū peerēmēfchānā un īdōfchānā tānī nōtīfō: dār bā deenās no pīkt. 8 līhdī 2 deenā, fchēht-deenās un fchēhtkū deenās — pehž īhpāfchā īf fāzōjūmā, kās pāfā fānzījā, redfāmā weetā īf fāhrtōs. P rāfā kōrēfpondēnzījā wāhōs tīkt nōdōtā un fānēm tā bēf tam ari wīhītī deenās no pūlfktī. 5—7 wāfārā. Stufmānī wīfādā kōrēfpondēnzījā īf Rīgās peenāhīs wāfārā pīkt. 10 un 11 mīn. un īf Dīnābūrgās pūlfktī. 11 un 30 mīn. wāfārā. P rāfā kōrēfpondēnzījā īf Rīgās bēf tam wehl peenāhīs pūlfktī. 2 un 25 mīn. pehž pūfdeenās.

No Rōfnefēs. Rōfnefē gān dāudfēem zēen. lāf tājēem būs lābī pāfīfchāmā, jo wīzā wīfā Lāt wījā tee f fāwētā fāwā dābās fāīfūmā dēht. Ari wehlfūrē Rōf-nefē eerēm fīwārīgū weetū. Bet wāj wīfēem ari pāfīf-chāmī pāfchī Rōfnefēfchī fāwā fādīfchōes un gārā ātīh-tībās fīnā? — Pār fkolāhm rūnājōt, jafāfā, ka tahs ne wīfāī fchē īr ufplāufīfchās un ka dēdīgā dīhīfchā-nāhō pehž p rāhtā gāīfchībās pee fchējēenēfchēem wehl nāw mōdūfēhō. Fchējēenēs d rāudfēs Wīfktū pāgāfā fkolā pāgāh jūfchā rūdēnā 29. nōwēmb rī tīfā nō Rīgās brūgū tee fās pāmīfām fchēgā, Wīfktū pāgāfā fkolōtājām āīfleegtōs fkolū tūrēt. Tā tad pāgāh jūfchā fēemā Wīfktū pāgāfā fkolā nebīj māh zībās. Tāgādējām fkolōtājām weetīgā fkolās wāldē bīj gān jāw nēpīl mūs 2 gādūōs ā-lāh wūfē behr nūs fkolōt un āfīnūfē to pār lābū fkolōtājū. Bet pāgāh jūfchā rūdēnī, wīfām pāgāfām pār leelū brīh-numū, nāh zā nō peenāh zīgās pūfēs fīnā, ka līhdīfchīnīgāīs fkolōtājōs nēteekōt wāīrs uf preefchū āpīfīprīnātōs, un ka tāndēht laī īf rāugōt un fāh dōt preefchā zītū fkolōtājū dēht āpīfīprīnāfchānās. Pāgāfīs pāfāh wējā ār wēenu pee āgrālā fkolōtājā, kūrēfch tam īf rāh dījēes pār wīfādā fīnā kreetnū un preefchīfchīgū, un tālāb bīj pee fchēfchō fchēh lōtēes pār fchō leetū āugītāfā weetā. Kā fchī leetā bēīg fēes, wehl nēmāf nāw pāredfāmōs. — Zr

īf fōp, wājāgā lābās pāhrtīfchānās. Fchē fāīd rī redfāmōs, ka īf gīhītībās pīr mātīs līhdīfēklīs īr pāhrtīfchānā. Fchēm lōfēem semneekōs, bēf fāwā semēs īhpāfchūmā nekāh dī newār tīkt pee lā-bās pāhrtīfchānās. Tādēht īr glufchī āplāmōs tāhdōs teīfūmōs, kad fāfā, ka tāh dām nēw nēhīfōt semēs īhpāfchūmōs, kās wehl fāh-wōt uf semā īf gīhītībās fāh wōlfā. Pāpreefchū wājāg ārkā, tīkt tad wārām fāhkt dōmāt uf āfchānū. Fchīnī pāt ūbāgū fīrgām mūgūrā, īr tad māh zēhō jāht.

gan Kofnef ari dseedafchanas beedriba, bet pee tahs nem dalibu tikai turigalee un tahdi, kas runa wahjisti. (Saprotams, ka leelala dala til drufku wahjisti prot.) Sorunas beedru tarpā pa leelalai dakai noteef Wahzu walodā*). Tā tad fchi beedriba us isglichtibas laufa Kofnefesehem leela labuma wehl naw atnesufe. Mib-lakā preefu weeta Kofnefesehem ir un paleef frogi, luru, tā jau wisur, ir ari Kofneses draudse bishanas flaitis. Leelajās fwehtfōs Kofnefesechi mehds laiku pawadit weenigi frogdā, kur danzofchana un dserfchana weltahs lihds pulst. 12 pusnakst un wehl ilgal, kur saprotams, noteef kauschanahs un ziti nedarbi, zaur to tad teefahm ir pilnas rotas darba lihds nahkamajem leelajem fwehtfeem.

20. dezembri p. g. Kofneses mahzitaja muischā tika notarets buhwes un skolās konwentis. Basnizās preefchneeks fon Brūmmers lgs lita konwentam preefchā, ka fchis mahzitaja muischās pahrbuhwi isdewis par 3600 rbl., us to neweens no konwenta lozkeem neatprahja no basnizās preefchneela rehlena, par to teefahm 3600 rbl. isdoti, bet wis parakstijahs sem protokola, (kas sinams nefaprotamā, Wahzu walodā). — Tahlaf basnizās preefchneeks lita konwentam preefchā, ka fchis preefch miruschā Kofneses draudses skolotaja Krönberga behrem isdewis 300 rbl., kas nu draudsei esot jazeefch un ka fchis nodomajis, ka skolotaja Krönberga atraitnei wajagot dot no draudses penjsu lihds winaas mifchānai. Kad nu weenam no pagasta delegaatem tas litalahs but nepareisi un tadehl eedroschmajahs pretotees schahdahm isdoschānahm, tad draudses mahzitajis to aprahja. . . Tē japeemin, ka mineta pagasta delegato pretoschānahs bij gluschī pareisa, jo preefch tahm behru isdoschānahm pagastu delegati no fawas pufes wehl nekahdu atkauju nebij demuschī, bet basnizās preefchneela lgs weens patš us fawas galwas to bij isdarjis, un — minetai atraitnei ari ir deefgan pafakpalikufchu - apgahdneeku. Tad ari basnizās preefchneeks tāpat nebij ufdewis, par to preefch behrem tee 300 rbl. bij isdoti. — Tē wehl japeemin, ka us min. skolotaja behrem mahzitajis fahija, ka Kofneses draudsei esot zaur fcha skolotaja nahwi leels nepildams robežs tizis, ka tas zaur faweem daudsigadigeem usgichtigeem puhlineem Kofneses draudsei leelu labumu un fwehtibu atnesis, ka tas bijis freetns un labš skolotajis pehz Deewa prahta, tas bijis deewbijigs, godigs, pafemigs un paklaufigs, un tadehl tad tas warot but wisai Latweefchu tautai par leelu preefch, fihmi. Bet tā wisai draudsei sinams, tad minetais skolotajis stahweja us lema attihstibas stahwofka, nebij pat ne skolotaju seminari apmellesis un tadehl ari neprata peenahzigi behrnus mahzit. Ir ari sinams, ka tas jau fahduš 10 gadus ar skolofchānu wairs nenodarbojahs, bet tikai ispidija pagasta fskihwera amatu, ka tas bija Latweefchu zenteenu niginatajis un neewatajis un tautifko laifrafftu eenaidneeks, ka gan taifniba, ka tas bijis paklaufigs, bet tikai tadehl ween wiasch newar but par preefchfihmi. Jo tas ir tahlu sinams, ka Latweefchi daudš gadu fimteaus bijufchi un wehl tagad ir faweem kungeem preefchfihmigi paklaufigi un pade-wigi kalpi, un Latweefchu kalpu usiziba un paklaufiba ir it labi ari tahlā Kreewijā pahstama. — D.

Tā eet pasaulē. Manam freigabalām bij no laimiza daudš jazeefch. Reif apnehmos fchahm pahrestibahm galu darit un usluhdsu pag. wetfchus, lai atnahf flahdi apflaitit. Tas notika. Wainigais neleedsahs, luhdja peedofchānas un folija fahdu masu atlihdsināschānu. Gaidiju ko wetfchi teiks. Tee us weetas nefpreeda ne tā, bet folija dot fawu fpreedumu pilnā teefas fapulžē. Mistezeja mehnefis, diwi mehnefchi, pufgads, bet no fpreeduma ne wehtis, kaut gan il nedelas luhdju. — Nu rakstiju luhgumu aprinka fskalam. Tē par brihnumu otrā deenā man wetfchi pasiao, ka preefch pufgada zour draudses teefu tas wezis, kas us winaas bij, esot fskalam atbildejis, ka es newarot peerahdit, ka manam freigabalām no laimiza til daudš bijis jazeefch. Bet tā, ka flahdi apflaitija ari laimizu pag, wezis, jo flahdes daritajis bij no zita pagasta, un es drofchi sinaju, ka flaidru peerahdjumu deefgan, tad apnehmos par netaisno leezibu fuhdsot pee dr. teefas, un tilu ari drihs pastellets. Brauzot turp fapnoju par laimigu nahlotni, un tā nu wezis par netaisno leezibu dabus mahzibu. Nolluwu K. muischā, kur dr. teefai bij sehdefehāna un kur pee masā frodhina jau pulks nrahwneeku bij fapulžefufchees. Fufsi apkopis eegahju frogā un ar fahdu pahstamam eefahlu aprunatees par fawu leetu. Bet mans draugs mani darija ufmanigu us fahdu istabānu, kura durwis bij blafam dshreena pahrdotawas busetei, un pa turahm laudis greefahs tā fludras pa puhli, gan dshreena pudeses, gan usfoshāmo nesdami; jo tur par brihwāiku mita dr. teefas peefch-

detaji. Mans draugs man dewa padomu, lai ari es ar fahdohm pudelem un „fakufku“ tur ee-efot. Tāš padoms, bet to darit, kad weena roka tufschō un otrā nefā nawa; japaleef us benka gala klusi fehdam, kamehr teefas fulainis fahza kalnā pee teefas. — Wis nu dewamees turp. Newaredams zitur telpas atrait, nostahjos pee durwu fenderes, aif turahm teefu tureja, un kur drufku wareju dširdet. Bija patlaban celfchā fahds no tā faul-teem Jaun-Latweefcheem, kas pret kaldu dabigo weda prahwu. Par manu freigabalu un netaisno leezibu ne tā nefpreeda, bet teiza, lai muhsu wezi fuhdsot pee nahburgu teefas. Man sinams, ka ta pehz likuma fahdu fuhdsibu newar peereht. — Zeefch man freigabalš un zeefchu es patš ari. Tā eet pasaulē!

Schronu Tezis.

Bernawā, pee juhrifkolneeku eefameschānas, tā „Heimathei“ fiao, 28 mahzetli tikufchi zauri un dabufufchi fchahdus diplomus: 1) labotafchās fuhmana diplomu: P. Rohrtfch is Dantes, J. Busch un M. Brackmanis is Menixem, J. Nepmfch un J. Metfawis is Kirbifcheem, K. Raimwifch un G. Dsolmfch is Wez-Salazes, un M. Bergs is Bihreem; 2) tahlbraufchānas fuhmanu diplomu: D. Martinfons is Admeetes, J. Martinfons is Puitetes, T. Kehrmanis is Jarnikawas, P. Sariafch is Budenbrolas, J. Raudseps is Wez-Salazes, M. Schnors is Meftas, J. Staats is Wilfenes, P. Latwifch is Ruffufcheem, J. Dauguls un G. Spirmfch is Kirbifcheem, P. Apfe is Dantes, P. Anafis is Spiteem; 3) tahlbraufchānas fchihperu diplomu: J. Ehrhardt is Wez-Salazes, J. Sielemans is Swejeema, M. Grewe is Skultes, J. Stahlbergs is Jarnikawas, H. Quells, M. Jahansons un A. Woltmans is Takerortes un A. Kallas is Menixem.

Wiborgas gubernā fahds nesen nomiris tautas skolotajis, ar wahrdū Ipanen, norakstijis wifu fawu, pa ilgeem gadeem fataupito naidu fawam dšintenes pagastam preefch skolās dibināschānas, bet ar to nofajijumu, ka fchini skolā nebus mahziti tizibu, jo fchis fawā dšihwes muhschā esot pahrelezinajees, ka preefch behrnu wehl neattihstita prahta tizibas mahziba nederiga. — Beigās testamentā teiktš, ja pagastš newarētos dibinat fahdu skolū, tad atstahtais kapitāls isleetajams preefch ftrahdneeku fahrtas isglichtofchānas Wiborgas pilsehtā.

Peterburga. Celfchleetu ministerija 8. aprili isfiaojufe, ka us Wisaugstānu pawehli us kroneschānas fwehtleem tā semneeku representanti pa weenam semneekam no katra aprinka fahubta us Maskawu.

Celfchleetu ministris 4. aprili par fewifchku ude-wumu eerehdni pee Widsemes gubernatora ezehlis fchtabariteifstaru baronu D. Grotthufi.

Peterburgas pilsehtas walde, kopā ar wirtsopolizijmeifstaru, nofpredufe, dehl Keifaru Majestetu apfweizinafchānas, no kroneschānas Maskawā pahrbrauzot, wifu zeku no wofkala lihds Seemas pilei nofegt tepiteem un namu feenas isgreifnot ar farfanu wadmālu un fargoeeem. Kātris lampas fahwš us eelas un kātris frotnara ftabifch aptihtri ar farfanu wadmālu un ispufchfoti ar walstis-ehrgli un trim plihwurefcheem. Pilsehtas waldes namš bus isgreifnots Keifaru Majestetu burteem, wapeeneem un fargoeeem. Daudš weetas, kur Keifaru Majestetes brauks, bus ustāifsti goda wahrti is dabiffohm puķem ar wifadeem usrafsteemm. Wakarā wifa pilsehta bus lepni illuminetā.

Peterburga. Us kroneschānas fwehtleem gaidami dafchadi Wisaugstāli fchehlafitibas parahdjumi, luru isftrahdaschāna usdota fewifchfai komifchjai sem geheimrahta Nikolajewa wadifchānas. Runā, ka galwas naudas atkaidis lihds 16 milj. rbl., naudas istrufklumus Irona deenestā lihds 600 rbl., ftrahpes naudas, kas eerehdneem usliktoš par newifhofchānu un amata neifpildifchānu, tā ari ftrahpes naudas par fchtempelpariu neifseetofchānu. Bes tam tilfchot atfwbinati wif tee, kas lihds kroneschānas deenai wehl fahw teefafchānā, ja nofeegums naw tahds, ka pehz likuma zaur to saudē wifas fahrtas teefibas waj wifas fewifch-lās teefibas. Ari preefch geuhteem nofeedsneefkeem gaidot dafchadus atweeglinajums.

Kreewu Peterb. awife dod padomu, Mifas Kreewijā dibinat Iru kolonijas. Iri no Angleem fpaifditi, labprah nahfchot, ja wizeem apdrofchānāfchot labaku likteni, nekā teem tagad dšintene. Iri esot zihtiga, fah-tiga tauta, un pee tam, ja toš nometinatu Turkeftanā, tee butu wifdrofchales robeifchu fargi pret wizu un pret Kreewu nifnāleem eenaidneefkeem, Angleem, — kad fchee gribetu no Indijas usbrukt Kreewijas robeifchahm.

Par Ponikowas Latweefcheem, Pleflawas gubernā. Rahdā jaukā februara deenā fehdos futa lumelā un laidos us Dinaburgu, Schihdu pilsehtu, kura jau ar wifu fawu isflatu leezina, fahdi eedfchotaji wira wifroflu dabufufchi. Dinaburgā fahdu brihdi uslawejees, dewos ar fahdu pafchu fpehlu, kuras tikai daudš flitaki 3.

klasēs wahgi, tahlaku us Pleflawu, kura ar fawahm basnizahm jau notahlem rahda, ka wisa veeder Kreewem. Pleflawā atstahju futa lumeku un dewos ar pasta ftrgeem tahlaku, 50 werstis us Widsemes pufi, garam gar wezo Kreewu pilsehtu Irborku, kuras wezee muhri ar fawu miflgu leelumu leezina no wezu laiku waras. Muhri wehl gluschī wefeli, bet pilsehtina ir sudufe; tahs weelā tagad fahw tikai Kreewu fahdicha ar diwi ftrgeem, jeb, tā winaas tureeneefchi fahz, ar diwi weefnizahm un fahdu bodi. Bet leelahs gan, ka ar laiku atkal issefes pilsehta un wezee Irborkas muhri atdšihwofees.

Rahdas 50 werstis pa fchofeju braufufcham, fchit prahta falihdsinat fchofeju, kas eet no Nigas 50 werstis Widsemē. Sche braufdamš atradu wifu mafakais us 4 werstin weenu frogu, bet no Pleflawas 50 werstis pa fchofeju brauzot, atrod tikai 3 frogus, no fureem weenā eeseedams redseju, ka Kreewu semneezini newis tā isdaudsinats, fuhz wodku (Ahwo), bet weenigi gandrihs tehju dshra. Widsemneeki zaur deefin fahdahm eeteifchānahm, domā ka Kreewi deenā un nafki mifho wodku dšert, bet fcho apflaitidams dehzu pawifam pee zitada eefkata. Ja dshraji butu, tad butu ari frogi, un tad dshraju, naw tad naw ari frogu, un tā tad pehz frogu flaito jaleezina, ka Pleflawas gubernas eedfchotaji daudš mafak reibinadamu dshreenu bauda, nekā Widsemneeki, kas pehdejeem nebut naw par godu.

Darifchānas mani weda us Latweefcheem, kas Pleflawas walsti budamu Mitrowas muischās semi jau preefch fahdeem 18 gadeem pirkufchi. Schini apgabala eebraufufcham jau azis fchit fmulas mahjas un flaji laufi lihds ar fmuidreem balžu un malkas mescheem mainidamees. Laudis, kas preti nahf jau zaur fawu isflatu dod leezibu, ka wizi gan ir duhschigi darba we-deji, bet ka teem ari ir atkautš netrauzeteem fawa darba auglus baudit ar faktu un meeru. Us waigeem un peeres nekahdas behdu frunkas, drehbes pehz labakās Latweefchu mahminas wifhes taifstas, fpodras uu tihras mugurā, tā ka kairam fweefchineelam patifami zaur fcho apgabalu braukt.

Semi, ko Latweefchi, pa leelalai dakai is Smilte-nes, tur pirkufchi, wizi ir eedalifufchi pa gabaleem, 62 defetinas us weena gabala, par luru preefch 18 gadeem malkafufchi tā ap 1200 rubl. Papreefchu semes ih-pafchneeki fahuhweufchi tikai mafas mahjinas, lai weeg-laki papreefchu waretu isfultees no paradeem, nu jau ir daudseem fmufti ehregei un alminu muhra luhtis lihds ar zitahm faimneezibas ehfahm, tā ka tā wis neatrod daudš zitos un isdaudsinatš Widsemes apgabalds. Sawu semi jau gandrihs katris ir aismakfajis, un kad fchalli ftrahdā, tad maifes netruffi. Krona un pagasta nodofchānas falihdsinat ar Widsemes nodofchānahm, ir fmeeflligi mafas. Widsemē us tahdas mahjas, kura 190 puhweetas semes jamakā wifu mafakais, kad dofchānas un darbus nauda fahchhina, wehl bes galwas naudas tā ap 40 rubleem, bet Pleflawas Latweefchi Ponikowas walsti netaisa ne zelus, neds dod fchluhtes un tad malkā us 62 defetinahm jeb 186 puhweetahm 8 ruoti semes naudas un katris peeaufis, pee Ponikowas walstis peerakstijees wihreetis 3 rubli galwas naudas, un tahs tad ir wifas nodofchānas. Atrodahs ari flaugi, kas fcho wizu labklahfchānu apfkaufch. Tā fahds dwehfetu gans reis teizis: „Zums naw nekahdu geuhtumu, Zuhš dshwojeet tā patihl, Zuhš tadehl klaufatees us katra wahr-deem, ka Zums naw nekahdas nodofchānas jamakā.“ Nefi fahdas domāš ari Tehrbatā war eefultees.

Ari par attihstibu Pleflawas Latweefchi deefgan ruhpejahs. Wizi ir gruntefufchi fawu flolas namu un uftur skolotaju, kuras jamahja pirmās finibas jeb mahzibas Latweefchu walodā un eefahkums no Kreewu walodas, pehz fchihš fawas flolas apmelleschānas, wezati arweenu mehds behrnus weif us Kreewu tautas flolu, dehl pilnigofas Kreewu walodas eemahzifchānahs, un kad tad nu tā abās tautas flolas apmellesis, tad, kad patihl, eet us Pleflawu, apmelles tur gimnāfiju waj aprinka flolu, waj ari paleef mahjās un mahjāš darbus. Deewa wahrdus Ponikowas Latweefchi notur fawā deefgan leelā flolā, kur wizeem tee teef no Pleflawas Lu-teru mahzitaja fludinati, bes ta wizeem ari ir fawi pafchi wirafklafchi — faeefchānas tehwi un ari fawa faeefchāna.

Latweefchus Pleflawas gubernā neatrod til ween tā Ponikowas walsti, bet wifpahri pa Pleflawas gubernu un pafchu Pleflawas pilsehtu, kur wizi wifwairaf eefortelejufchees tanis leelafas naudas pahrmānifchānas weetas. Schur un tur dabu dširdet, ka zaur Latweefchu ee-efchānu Pleflawas gubernā, tur esot radufchš jauna dšihwiba un kuftefehānahs, semes zenas augufchās un kronim zaur pirkfchānahm un pahrdofchānahm esot radufchahs leelafas eemefchānas. Tagad Latweefchi eem daudš eewehrojāmus amatus, pat eefch gubernas femfwas fehdot wairaf no Latweefcheem. Til weena

*) Deefgan behdigi, ka wehl atronama laba teefa Latweefchu, kas fawu godu melis fweefchā mehls. Red.

leeta gan druffu noschelojama, proti, tureenes Latweefchi lafa mas latwiffus laikraffus, lura waina jaleef us tureenes skolotajeem un mahzitateem un ziteem preekschneekeem; tomehr ar laiku ari tas paliks zitadi.

Uf preekschu, us preekschu, tautas brachi Plestawa! Watikaneets.

Nowgorodas gubernā, Deemahtes Godibas flosteri (50 werstes no Tscherepowzas pissehtas), la „Peterb. Lissols“ stahna, bijis schahds atgadijeens: Diwahm nonnem eedomajahs, tapt par mozeneezem, un ar scho nodomu winas aigahja us meschu, fataisja tur fahru, usgulahs us ta un tad peelika uguni. Bet ugunis bija laikam pahraf karsta; nonnes, nolehja no fahru un fahla sneega wahrtees, lai waretu begofchahs drehbes apdseht. Mozeneeschu mehginajuma panahkums bija, la winahm nu lahdu laizinu buhs ja-ahrsfejahs, lihds apdegumi fadsih.

No ahsemenem.

Wahzija. Pruhshu deputatu nams treschdeen spreedis par Windhorsta preekschlumu, la turpmal sakramentu sneegschana un mischu lasichana Pruhshu buhtu fwa-bada, t. i., la newaretu par to strahpet, kaut ta ari tiktu isdarita zaur garidsneekeem, kas naw no waldibas apstipinati. Kultus ministris Goflers isfajija, la pate waldiba jau schim brishcham par scho jautajumu wedot

farunas ar pahwestu, kuras laikam nowedischot pee laba gala; tadeht ne-efot wjadshis, la deputatu nams tagad schah leeta eejauzotees un zaur to trauzejot minetas farunas. Pehz tahda ministra isfajidrojuma, konserwativee fa nazionaliberati balsoja pret Windhorsta preekschlumu, ta la tas tika atraidis. Bet lai zentruma partiija netiktu pret konserwativeem fadufmota, pehdejee lila preekscha, isfajit no deputatu nama puses wehleschanos, la waldiba no fawas puses spertu folus preeksch basnizas likumu pahraudshbas un it ihpafchi preeksch strahpes nofajijumu atzelschanas, pehz kureem schim brishcham garidsneeki Pruhshu war tikt foditi par sakramentu sneegschanu un mischu lasichanu. Schis preekschlums tika peenemts zaur fabeedroteem konserwativeem un ultramontoneem.

Anglija. Deputatam Bradlawam fahf klabtees labaki. Ka sinams, wiasch bij apfuhdsjats pee teefas par to, la bij peedalsjees pee deputata nama spreedumeem, bes la eepreeksch butu swehrejis likumigus utlizibas swehrus. Par tahdu pahrafahpumu pehz Anglu likumeem jamafsa 500 wahziju strahpes. Strahpes nauda peekriht tam, kas apfuhdsjats wainigo. Ta la Bradlawas efot wairaf nekā 90 reisas pretlikumigi peedalsjees pee deputatu nama spreedumeem, tad wiazam butu nahzees famafkat lihds pus miljonu strahpes. Tik daudf naudas wiazam naw, un tahdu summu ari wiza wehletaji negribetu upuret. Ja wiasch butu pasaudejis prahwu kas bij pret wizu eefahla, tad wiasch butu bijis eepfehts, krist konkurfa, pehz kam wiasch wairis nebutu

warejis palist par deputatu. Diwās teefas wiasch jau bij pasaudejis famu prahwu, bet beidsot wiasch to winnejis lordu namā, kas bij augstākā instanže. Zaur ilgu prozefeschanos Bradlawas beidsot til labi ismahzitees prahwu likumus, la wiasch jaunākā laikā wed fawas prahwas bes adwolata. Beidsot wiazam labi slahjahs ari pascha swehru jautajuma, jo tas drihsunā bus isfchirtis pilnigi wiazam par labu. Waldiba lahdu laiku atpakal eefneedsa preekschlumu, pehz kura ap afch nama lozkeem atkaujams, ustizibas swehru weeta, dot prahwu ustizibas apfolijumu. Schis preekschlums jau diwās balsojumās peenemts un wiza galiga peenemschana drihsunā paredjama. Dschis wehl schaubijahs tadeht, la negribesa isstept likumigo fpehku us tahdeem deputateem, kas eezelti eepreeksch jaunā likuma isbewumam; bet no waldibas isfklaidrots, la nemas ne-efot nodomats, dot jaunajam likumam tahdu fpehku. Ka wif likumi, wiasch schmeschotees til us nahkamibu, t. i. buschot fpehka til preeksch teem deputateem, kas tikschot eezelti pehz wiza isbewuma. Bradlawam tad nelas ne-atliks, ta pehz jaunā likuma isbewuma atfajitees no fawas weetas un list eezelti fewi no jauna. Tas wiazam weegli isdarams, jo wiza zelschanas apgabals tam itin drofchs.

Atbildigs redaktors: Stahla Jublijs.

No zensures atwehlets, Rigā, 20. aprili 1883.

Sludinajumi.

Tufumas beedriba.

Swehtdeen, 1. maja sch. g., pulstien 3 pehz pulstienas: jautajumu isfklaidroschana. Wzdibis: J. Eichenbergs.

Zeen. pag. waldem beedabwajam galwas naudas grahmatinas us laba papstira un magastinas grahmatinas. Puhzischu Gederts un beedris, Rigā.

Puhzischu Gederta un beedra apgahdiba dabujama Ahbezite, pilniga burtofchanas un lasichanas pirmā mahziba. Maksa 10 kap.

Daschadas aitu wilnas sortes ir dabonamas M. Strohla ahdgehretawā, Jelgawā, pretim Latweefchu basnizai Nr. 45. Turpat ari ahdas preeksch gehreschanas pretim nem.

Roitempeleti stopi, 1/2 stopi un 1/4 stopi ir weenumehr gatawi un lehti dabujami Gelfsch-Rigā, leela Kalesje-eelā Nr. 25, pee klempneru meist. A. Papperiza.

Rungu drehbju magastina no Chr. Lermann, Rigā, Eelā Kalesje eelā Nr. 21. (Zahnu eelas stuhri.) pahrdod gatawas tungu apgehribas, fa seemas paletos no 16 rbl. fahstet, un pastleschanas ishta laikā isdara un mehrent aprehkina. Gelfsch- un ahsemenju drehbi, kas atrodahs manā noliktawā, aprehknu par fabrikas zenahm.

Alanā drukatawā, Wehwern-eelā Nr. 5, Rigā,

ir schahdas jaunās grahmatas drukatas un dabujamas:

- 1) Martina Gutera mafais katkismus Maksa 5 kap.
2) Mihlestiba peewiltas jaunekles breesniga nahwe " 4 "
3) Weza un jaunā pasante ar dascheem jozigeem stahstineem " 5 "
4) Jaunafais mihlestibas wehstulneeks " 10 "
5) Sapnu grahmata, jeb jaunafais sapnu isstahstitajs " 10 "

Atkalyahrdewejeem labas prozentes.

M. Jakobsons.

Saweem zeeniteem pirzejeem un ziteem par sira, la pahrdodu tos no H. F. Schwarzhoff'a tairisus

tshuguna, dselss- un tebrauda arklus,

luri wairaf isstahdes ar goda-algahm zeeniti deht stipra darba un labas eeriktes.

Wehl peedahwaju famu pilnigi apgahdatu legheri no wifadahm dselss-lectahm, schkipelem, plihkem, atfleghahm, zepefchu krahnuem, la ari deguti, trahnu, ellu un wifas pee buhwes un semkopibas wjadshigas prezes. Wpsolu tairinu un lehtu zenu.

Ar zeenischanu

Sander Martinsohn,

Rigā, Uhr-Rigas Kalku-eelā Nr. 16/18.

E. Jakobsohna buhwmaterialu pahrdotawa

Jelgawā, Dselszeta eelā Nr. 5.

schkhefseelā pa kreisi roki, eepretim jaunajam zeetumam, peedahwa par lehtafajahm zenahm no fama labi ismekleta un bagati apgahdata fausu buhwmaterialu leghera, fa:

egles un preefchu balkus, plankas, dehtus, laktas, spundetus un ehweletus dehtus, grihdu lihstes, alkfchmu plankas un dehtus, eeksch- un ahra kleidungas wifadā garumā un beesumā, tapat ari preefchu flihperu nomatus, needrites, skalus, wifadas sortes keegetu dubultas un krahfns klinkinus, kalkus, dakstinnus un Angtu keegetus.

Maltu Gipsi,

labakos mehslus preeksch abbolina un pahfchu-augeem, pahrdod

gipsa fabrika no

J. G. Zelm'a,

Rigā, Palejas eelā Nr. 9. (pee Jaumeem wahriteem.)

Odams superfossatus 13 1/2 %

famaltu gipsi,

loiti derigu preeksch abbolina un pahfchu augeem,

labi dihgstofchās farkonā

abbolina un timotina

fehklas

peedahwā

Chr. Silberts,

Jelgawā, Katoku eelā Nr. 49.

Stempelpapihri

stempel-markas

vahrdod E. Jakobsons,

Jelgawā, Katoku-eelā Nr. 16, sakajā bodē.

Muhrneeku gipsi,

muhra krihtu tapat wifas sortes krahfns podu lehti peedahwā

J. G. Zelma

gipfes un krahfns podu fabrika Rigā, blakam Müllera drukatawai.

Wiseem saweem zeen. andeles draugeem un kundem

zaur scho pasinoju, fa

Waldenburgas glahschu fabrikas

ihpafschneeks man weenam pascham ustizejis wifu sawu glahschu pahrdoschann, zaur kam mans glahschu krahjums til leels un pilnigs, fa pee manis war dabut glahses it katra laikā, no wifada leeluma un pehz katra patifschanas.

Sche laht ari isfklaidroju, fa teem, kas libbs schim nehma pusbaltās glahses, turpmal bus labaki nemt itai baltas, kuras ir daudf gaischakas un stipras un kuras zaur tam, fa war dabut galawas pehz katra mehra, nemas neisnahf dabrgakt, bes daschreis pot wehl lehtaki, nekā pusbaltās. Pusbaltās ir itai weena leeluma, 28 zollt augstas un 26 zollt platas, no turahm 60 tahseles maksa 17 rublu; bes tam winas irald gauscham vlabas, nekiras un fa paschi sineet, daudf jau wedot fahlfshufchās. Turpretim baltās glahses ir wifadā leelumā, pehz katra wjadshbas, gaischas, beefolas un kates weseles.

Peemehram sche usofschu lahduis mehru no baltās glahses, kas ar fabrikas laionu peewalshshu ir palehinati un nu glushchi fahribt ar pusbalto.

3/10 - 25 1/2" x 14 1/2" = 100 tahseles Nr. 3 = 19 rubl.

3/11 - 24 1/2" x 14" = 110 " " " 19 "

3/12 - 24" x 13" = 120 " " " 19 "

Wafatās dakās 50 kap. dabrgakt.

Urti pasteljeumi zaur raktu teek us to rubrigato un abstrakā laikā ispiditi.

Ar zeenischanu

Sanders Martinsohns,

Rigā, Peterburgas Uhr-Rigas Kalku-eelā Nr. 16/18.

Schahdas skolās grahmatas dabujamas

no Puhzischu Gederta un beedra apgahdibas:

- 1) Dabas mahzibas pirmās kufs tautas skolahm. Sakahdijis J. Kalnisch. (Dra wahrlabota un pawairota druka.) Eefecta beesds wahlās 30 kap.
2) Geografija tautas skolahm. Sakahdijis R. Kopyants. Ar daudf schmesjumeem. Eefecta beesds wahlās maksa 40 kap.
3) Kreewu walodas mahziba. Sakahdijis awrinea skolotajs Dadsis. Schim brishcham ta labakā Kreewu walodas mahzibas grahmata titlas preeksch skolahm, fa preeksch paschu mahzischanahs. Maksa eefecta 40 kap.

Gemes pirzejeem Ufas gubernā!

Tauteescheem, kas mani apmeklejuschi pehrnruden Rigā, fa ar wehstules rafstijuschi, daru sinamu, fa minetu semi, 7200 puhrweetas leelu, pahrdoschu par zenu un nofajijumeem, fa pehrn „Walfi“ un „Walt. Semkopi“ 42. num. sludinats. Schmu isghadajis us damflugeem preeksch ainahzejeem makfad pamasinafschanu, no Nischrij-Nowgorodas lihds Ufai, newis 5 rbl., bet 3 rbl. 50 kap. Preeksch tam tiks Rigā eedotas lezibas-schmes, fo karris brauzejs dabus bes makfas Wassei-bulwarf Nr. 8, Kreidnera lgu drehbju bodē, kur ari zelsch tiks isfklaidrots. Mana adrese ir: Oran-nio Aranno Yonuekoii rybopnia Uvany Kozneyny Beuhdepry, (Rugofschana jau no 10. aprika eefahlfseh.)